

2025-05-27

TF Ledningsnät

Eva Selnert

Vårt diarienummer: 0133/25

Trafikverket

investeringsprojekt@trafikverket.se

Ert ärendenummer: TRV 2024/132436

Gryaab AB, Box 8984, 402 74 Göteborg, [031-64 74 00](tel:031-647400), gryaab.se

Gryaabs samrådsyttrande rörande planförslag för ny järnvägsplan med miljökonsekvens- beskrivning, Ny Järnväg Göteborg–Borås, delen Almedal–Mölndal

Gryaab har getts möjlighet att yttra sig i samråd i rubricerat ärende. Samrådet omfattar förutsättningar inom järnvägskorridoren, möjliga utredda spårlinjer med tillhörande bedömningar, påbörjad konsekvensbedömning samt Trafikverkets rekommenderade spårlinje. Samrådet är det första av två planerade.

Gryaab ser att planförslaget berör både våra befintliga anläggningar och vårt pågående projekt med nya anläggningsdelar. Gryaab yttrar sig endast rörande skydd av de egna anläggningarna och har inga invändningar mot den planerade järnvägen i sig.

Generellt

Gryaab äger och driver det regionala avloppsreningsverket, Ryaverket, och det tunnelsystem som transporterar avloppsvatten från ägarkommunerna till Ryaverket. Tunnelsystemet omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen, med följd att det inte kan finnas med kartunderlag eller med detaljerad information i offentliga handlingar.

Gryaab har tidigare yttrat sig i tre olika samråd rörande ny järnväg mellan Göteborg–Borås (TRV 2019/1823 (april 2020), TRV 2019/1823 (oktober 2020) och TRV 2021/23920). I våra yttranden har vi pekat på att vi har både befintliga tekniska anläggningar och ett

pågående projekt som kommer att ge oss nya anläggningsdelar inom planområdet. Gryaab har sett en risk att anläggningsdelarna påverkas och informerat om att de ej är möjliga att flytta, vilket i sin tur kan innebära begränsningar för Trafikverket.

Gryaab har även lämnat ett kompletterande yttrande i granskningsskede rörande tillåtlighetsprövning av ny järnväg Göteborg-Borås i maj 2022 (TRV 2021/128691). I detta yttrande läggs särskild vikt vid Gryaabs nya anläggningsdelar i pågående projekt och tillståndprocessen för detta.

Trafikverket har i samrådsredogörelse svarat att man avser att ha fördjupade samråd med Gryaab för informationsutbyte. Gryaabs uppfattning är att inga fördjupade samråd hållits efter detta och att de risker som tidigare påpekats kvarstår.

Fördjupade samråd för att hitta tekniska lösningar innebär sannolikt stor samhällsnytta både med avseende på ekonomi för båda parter och med avseende på att regionen ska uppnå sina miljömål. Gryaab har därför även fortsättningsvis starka önskemål om fördjupade samråd både på grund av sekretess kring anläggningarnas läge och den kritiska samhällsviktiga funktion de utgör.

Befintlig anläggning

Delområde Norr

Då planförslagets kapitel 5.7.2 konstaterar att vissa ledningar behöver flyttas så ser Gryaab det av största vikt att påpeka nedanstående kring våra anläggningar.

Som tidigare angetts har Gryaab en befintlig ledning som går under järnväg och E6 i den norra delen av detta delområde. Den befintliga ledningen är i drift dygnet runt och avleder spillvatten från flera av Gryaabs ägarkommuner. Ledningen går inte att stänga av eller ens tillfälligt tas ur drift utan omfattande bräddningar i skyddsvärda recipienter och stor risk för förorening av dricksvattentäkt. Efter färdigställandet av Gryaabs pågående

anläggningsprojekt finns dock större möjligheter att temporärt göra åtgärder i och kring ledningen.

Delområde Norr/Mölnads station

Samrådsunderlaget visar att mycket mark kommer att tas i anspråk och att Järnvägsplanen därav kommer att få ett nytt läge. I gränsområdet mellan delområde Norr och delområde Mölnads station har Gryaab en befintlig berganläggning som riskerar att påverkas negativt av gatans förflyttning. Risker som ses är att tillgängligheten till berganläggningen minskar och att stabiliteten i den lokalt påverkas negativt. Det senare kan få konsekvenser för VA-försörjningen i betydande delar av Mölnads stad. Berganläggningen är i drift dygnet om, året om.

Fastighetsrättsliga frågor

I planförslagets kapitel 10.3.4 påpekas att när en järnvägsplan är fastställd och vunnit laga kraft så har Trafikverket rätt att genomföra det som beslutats i planen. Den mark som behövs tillfälligt och permanent ska tas i anspråk med äganderätt, servitut eller nyttjanderätt.

Gryaab vill göra projektet uppmärksamma på att Gryaab har pågående ledningsrättsärenden inom planområdet och att det även finns befintliga rättigheter vilka måste beaktas. Fastigheter/mark där Gryaab's anläggningar är belägna kan ej tas i anspråk utan säkerställande att transport av avloppsvatten kan ske utan hinder. Gryaab påminner återigen om att anläggningarna är i drift dygnet om och året om.

Länshållningsvatten

Gryaab noterar att hantering av länshållningsvatten kommer att bli aktuellt för att reducera negativa effekter. Vi vill trots det uppmärksamma Trafikverket på att om vattenverksamheten kan komma att innefatta planer på att avleda länshållningsvatten till

det kombinerade spill- och dagvattennätet ska detta framgå i ansökan om vattenverksamhet.

Gryaabs pågående anläggningsprojekt

Gryaab har ett pågående projekt med ledningsförläggning inom planområdet. Ledningarna är väsentliga och avgörande för framtida VA-försörjning i flera kommuner öster om Göteborg. Nyförläggningen är även väsentlig för miljön genom minskade bräddningar av avloppsvatten till recipient, inte bara inom Mölndals kommun utan även i flera närliggande kommuner. Anpassningar i projektet har gjorts för att underlätta för framtida järnvägsutbyggnad.

Gryaab har sökt tre ledningskorsningsavtal med Trafikverket sedan 2021. För korsning med E6, Väst kustbanan och Kust till kustbanan. Gryaab har ännu inte erhållit alla ledningskorsningsavtal.

I planbeskrivningen anges att byggstart för Trafikverkets projekt är 2029 – 2031. Om Gryaabs pågående projekt inte får ledningskorsningsavtal med Trafikverket i tid finns en risk att det egna projektet inte hinner slutföras innan utförandetid för järnvägsprojektet.

Gryaabs tidplan gällande avslut av projektet med nyförläggning har hittills fördröjts med tre år på grund av försenade domar och tillstånd. För närvarande beräknas projektet avslutas 2028.

Enligt Trafikverkets planförslag ingår det att flytta E6 cirka 14 meter i sidled, österut. Gryaab bedömning utifrån kartunderlag i planbeskrivning är att E6 då löper över fastigheten Ängsviolen 4 som ägs av Gryaab. Gryaab avser att använda denna fastighetsyta som etableringsyta för Gryaabs nyförläggningsprojekt fram till dess att projektet är avslutat.

När Gryaabs projekt är avslutat är bedömningen att anläggningen kommer att vara robust och den bör inte utgöra något hinder för Trafikverkets järnvägsprojekt.

För Gryaab 2025-05-28

Anna Lanne Davidson

VD Gryaab AB